

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 319/2011-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. októbra 2011 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Rudolfa Tkáčika a Ľubomíra Dobríka o sťažnosti T. M., B., E. M., B., B. Š., B., J. O., B., Ing. E. S., B., Mgr. B. N., B., a Mgr. L. N., B., zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. D. D., advokát, spol. s r. o., P., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. D. D., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 486/1992 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo T. M., E. M., B. Š., J. O., Ing. E. S., Mgr. B. N. a Mgr. L. N. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 486/1992 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 486/1992 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. T. M., E. M., B. Š., J. O., Ing. E. S., Mgr. B. N. a Mgr. L. N. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur) pre každého z nich, ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť T. M., E. M., B. Š., J. O., Ing. E. S., Mgr. B. N. a Mgr. L. N. trovy konania v sume 1 055,18 € (slovom tisícpäťdesiatpäť eur a osemnásť centov) na účet ich právneho zástupcu spoločnosti JUDr. D. D., advokát, spol. s r. o., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 319/2011-15 z 13. júla 2011 prijal na ďalšie konanie sťažnosť T. M., E. M., B. Š., J. O., Ing. E. S., Mgr. B. N. a Mgr. L. N. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 486/1992.

Následne ústavný súd 26. júla 2011 vyzval okresný súd na vyjadrenie sa k vecnej stránke prijatej sťažnosti, zaslanie relevantného súdneho spisu a oznámenie, či súhlasí s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

Vyjadrenie okresného súdu bolo ústavnému súdu doručené 23. augusta 2011. V jeho prílohe sa nachádzal súdny spis a vyjadrenie predsedu okresného súdu a zákonnej sudkyne, ktorá k prijatej sťažnosti uviedla:

„Na prejednanie a rozhodnutie bola označená právna vec mne ako zákonnému sudcovi pridelená s účinnosťou od 16.04.2003. K stavu konania a jeho dĺžke od nápadu veci teda od 23.03.1992 do 16.04.2003 sa teda vyjadrovať nebudem, nakoľko som v uvedenom období nebola v predmetnej právnej veci zákonný sudca.

Po nástupe do funkcie sudcu tunajšieho súdu mi bolo pridelených na prejednanie a rozhodnutie 414 civilných vecí, ktoré napadli v období rokov od roku 1989 do 2002, z toho väčšina reštančných a cca 60 poručenských vecí. Jednotlivé právne veci som prejednávala podľa zákonného poradia, v akom jednotlivá právne vecí do senátu 13C napadli.

Následne som v označenej právnej veci konala priebežne, vo veci som rozhodla rozsudkom č. k. 13C/486/1992-706 zo dňa 02.02.2010...

Vo veci sa teda koná, poznamenávam, že ide o vec skutkovo a právne zložitú.“

Predseda okresného súdu v podaní doručenom 6. septembra 2011 vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

Zo sťažnosti vyplynulo, že sťažovatelia vystupujú ako odporcovia, respektíve ako právni nástupcovia odporcov (na základe univerzálnej sukcesie, pozn.) v napadnutom konaní, v ktorom sa navrhovateľky domáhajú vydania nehnuteľnosti a spísania dohody o vydaní nehnuteľnosti, ktorú nadobudli odporcovia, respektíve ako právni nástupcovia odporcov na základe kúpno predajnej zmluvy uzavretej s Mestským Národným výborom R. registrovanej štátnym notárstvom Žilina pod č. RII 51/69 z 24. januára 1969.

Ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že napadnuté konanie – žaloba o vydanie nehnuteľnosti a povinnosti spísať dohodu o vydaní nehnuteľnosti bola okresnému súdu doručená 23. marca 1992. Okresný súd po vykonaní dokazovania na pojednávaní konanom 24. marca 1998 vyhlásil rozsudok vo veci samej tak, že sťažovateľom respektíve ich právnym nástupcom bola uložená povinnosť vydať nehnuteľnosť. Na základe odvolania

podaného sťažovateľmi bol spis predložený Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“), ktorý ho okresnému súdu 29. júna 1999 vrátil ako predložený predčasne z dôvodu nerozhodnutia o celom predmete konania (o návrhu na spísanie dohody o vydaní nehnuteľnosti, pozn.). Okresný súd na pojednávaní konanom 7. decembra 2000 vyhlásil doplňujúci rozsudok. Spis bol opätovne predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní, o ktorom krajský súd rozhodol uznesením z 8. januára 2002 tak, že zrušil rozsudok okresného súdu a vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie z dôvodu nedostatočného zistenia skutkového stavu [nevykonané dokazovanie týkajúce sa toho, či sťažovateľky nenadobudli nehnuteľnosti v rozpore so zákonom podľa zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o mimosúdnych rehabilitáciách“) a či došlo k zásadnej prestavbe podľa § 6 citovaného zákona]. Na pojednávaní konanom 2. februára 2010 okresný súd opätovne vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu navrhovateľiek zamietol. Krajský súd na základe podaného odvolania uznesením z 18. januára 2011 zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu. Ostatné pojednávanie okresného súdu sa uskutočnilo 23. júna 2011, ktoré bolo odročené za účelom ďalšieho znaleckého dokazovania.

Okresný súd doručil ústavnému súdu súdny spis v súvislosti s výzvou na predloženie súdneho spisu 23. augusta 2011. O žalobe navrhovateľiek v napadnutom konaní ku dňu tohto rozhodnutia nebolo právoplatne rozhodnuté.

Právny zástupca sťažovateľov podaním doručeným 6. septembra 2011 oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní v uvedenej veci a súhlasí s upustením od ústneho pojednávania vo veci. Zároveň vo vyjadrení zotrval na názore, že postup okresného súdu bol neefektívny a poznačený zbytočnými prierahmi.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania.

II.

V súvislosti s posudzovaným konaním ústavný súd pripomína, že vzhľadom na to, že zákon o ústavnom súde nadobudol účinnosť 15. februára 1993 a že neobsahuje ustanovenie o späťnej pôsobnosti, relevantné obdobie, v ktorom možno skúmať, či došlo, alebo nedošlo k tzv. zbytočným priet'ahom v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sa začalo 15. februára 1993 (napr. I. ÚS 108/02). K tomu však ústavný súd považuje za potrebné upresniť, že aj keď nie je v zásade oprávnený skúmať a rozhodnúť o porušení základných práv pred 15. februárom 1993, neznamená to, že pri celkovom hodnotení, či za obdobie, ktoré od 15. februára 1993 uplynulo, došlo, alebo nedošlo k porušeniu s'ťažovateľmi označených základných práv, nemôže zohľadniť aj stav konania k uvedenému dátumu (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00).

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

S'ťažovatelia sa s'ťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia svojho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru v označenom konaní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

V danej súvislosti ústavný súd konštatuje, že v prípade niektorých sťažovateľov došlo k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii), teda k zmene doterajšieho účastníka konania na strane odporcov, a to na základe univerzálnej sukcesie (z titulu dedenia). Keďže univerzálna sukcesia vyvoláva automaticky aj procesnoprávne nástupníctvo, konajúci súd nemusel uplatňovanú zmenu uznesením pripustiť. Sťažovatelia totiž vstúpili do predmetného konania v tom štádiu, v akom sa nachádzalo pred zmenou účastníkov konania. Uvedená skutočnosť má podľa názoru ústavného súdu zásadný význam pre vymedzenie obdobia, ktoré podlieha posúdeniu namietanej protiústavnosti konania odporcu, pretože v uvedenom prípade nedošlo ku vzniku nového procesnoprávneho vzťahu, ale k procesnoprávnemu nástupníctvu do už existujúceho procesnoprávneho vzťahu (m. m. II. ÚS 211/2010).

Aj s prihliadnutím na tento záver ústavný súd nemal pochybnosť, že sťažovatelia môžu uplatňovať právo na konanie bez zbytočných prietáhov aj pre štádium konania, ktoré predchádzalo tejto zmene.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že v posudzovanom prípade ide o konanie náročné najmä na preukázanie pôvodných právnych vzťahov vzniknutých v päťdesiatych a šesťdesiatych rokoch minulého storočia, ale aj skutkovo náročné preukazovanie, ktoré si vyžaduje aj znalecké dokazovanie (obdobne pozri III. ÚS 152/04). Časová náročnosť napadnutého konania tiež súvisí s väčším počtom účastníkov konania, pričom v priebehu konania viacerí účastníci konania zomreli (S., S., O.) a do konania vstúpili ich právni nástupcovia. Tieto skutočnosti síce spôsobili určitú faktickú zložitost' veci a z toho vyplývajúci stupeň časovej náročnosti, to však nemôže byť samo osebe v posudzovanej veci akceptované ako dôvod ospravedlňujúci doterajšiu dĺžku napadnutého konania (viac ako devätnásť rokov, pozn.).

2. Správanie sťažovateľov ako účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by mala byť zohľadnená na ťarchu sťažovateľov pri posudzovaní otázky, či a z akých

dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom. Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia boli v konaní aktívni a okresnému súdu poskytovali potrebnú súčinnosť.

3. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd bez toho, aby sa podrobne zaoberal celým priebehom napadnutého konania, identifikoval minimálne dve obdobia dlhšej nečinnosti. Obdobie od 6. mája 1993 ako dňa pojednávania vo veci, do ďalšieho relevantného úkonu uskutočneného 13. mája 1996 vo veci, a to urgencii vypočúť účastníčku konania O. dožiadaným súdom (tri roky) a obdobie od 13. júla 2002, keď sťažovatelia doručili okresnému súdu požadované dokumenty na základe výzvy okresného súdu, do ďalšieho relevantného úkonu, a to pojednávania konaného 14. apríla 2005 (dva roky a deväť mesiacov). Ústavný súd tak identifikoval zbytočné priet'ahy spôsobené nečinnosťou okresného súdu v celkovom trvaní päť rokov a deväť mesiacov.

Ústavný súd pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07, III. ÚS 109/07).

Za takúto nesústredenú činnosť okresného súdu považuje ústavný súd postup, keď okresný súd do dňa tohto rozhodnutia nariadil celkom trikrát znalecké dokazovanie, pričom raz (uznesením z 12. júna 1997) aj rozširoval nariadené znalecké dokazovanie o doplňujúcu úlohu znalcovi (oceniť nehnuteľnosť, pozn.). Nemenej podstatnou v tejto súvislosti je skutočnosť, že krajský súd dvakrát zrušil rozsudok okresného súdu (uznesenie krajského súdu z 8. januára 2002 a 18. januára 2011) z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu potrebného na rozhodnutie vo veci samej, pričom krajský súd v prvom prípade konštatoval, že okresný súd nevykonal dokazovanie týkajúce sa skutočnosti, či odporcovia nenadobudli nehnuteľnosť v rozpore so zákonom o mimosúdnych rehabilitáciách a či nedošlo k zásadnej prestavbe ako prekážke vydania veci podľa § 6

uvedeného zákona, pričom v druhom prípade konštatoval, že okresný súd nedostatočne zistil, v akom rozsahu bola nehnuteľnosť rozostavaná v čase, keď ju nadobudol štát do svojho vlastníctva.

Ďalším dôkazom nesústredenej činnosti je skutočnosť, že okresný súd rozsudkom z 24. marca 1998 nerozhodol o celom predmete konania, čo bolo dôvodom na vrátenie spisu krajským súdom ako predčasne predloženého. Toto pochybenie okresného súdu bolo napravené až doplňujúcim rozsudkom okresného súdu zo 7. decembra 2000.

Za nesústredenú činnosť ústavný súd považoval aj pochybenia okresného súdu, keď vyzýval Register obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej len „register obyvateľov“) na oznámenie dátumu úmrtia účastníčky konania S. (...), pričom zle uviedol jej dátum narodenia, dôsledkom čoho bola potreba opätovnej výzvy registru obyvateľov (...), a tiež zle adresovaná výzva Okresnému súdu Trnava namiesto Okresného súdu Senica na predloženie dedičského spisu po zomrelej S. (...), pričom z výpisu z registra obyvateľov bolo zrejmé, že S. umrela v S..

Podľa názoru ústavného súdu za nesústredenú činnosť okresného súdu možno považovať aj vydanie uznesenia o prerušení konania z 8. apríla 2008 z dôvodu prebiehajúceho dedičského konania po umretom účastníkovi konania S. potom, čo poverený notár okresnému súdu oznámil okruh dedičov (...). Na základe podaného odvolania proti uvedenému uzneseniu okresného súdu krajský súd uznesením doručeným okresnému súdu 22. decembra 2008 zrušil predmetné uznesenie okresného súdu ako nesprávne, pretože povaha veci pripúšťala, aby sa pokračovalo v konaní, pritom poukázal aj na to, že okruh dedičov ako právnych nástupcov bol okresnému súdu známy.

Vychádzajúc z uvedeného dospel ústavný súd k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní, ktoré je vedené pod sp. zn. 13 C 486/1992, bez akýchkoľvek pochybností došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

Ústavný ďalej konštatuje, že viac než devätnásťročná dĺžka súdneho konania je ústavne neakceptovateľná nielen v prípade konania o vydanie nehnuteľnosti, ale v každej súdom prerokovávanej veci. Podľa názoru ústavného súdu konanie, ktoré trvá tak neobyčajne dlho, ako to bolo v danej veci, možno už len na základe jeho posúdenia ako celku považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne napr. IV. ÚS 173/05, IV. ÚS 251/05, III. ÚS 152/08, II. ÚS 3/09).

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal.

Keďže napadnuté konanie nebolo ku dňu vydania tohto nálezu právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 486/1992 v ďalšom období konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil,

je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovatelia žiadali aj o priznanie finančného zadosťučinenia každému z nich v sume 19 000 € z dôvodov psychickej vyčerpanosti neprimeranou dĺžkou konania, napätia a obáv o vymožitelnosť práva.

Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia (napr. I. ÚS 15/02, IV. ÚS 84/02).

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku napadnutého konania pred okresným súdom, ktoré trvá už necelých dvadsať rokov, berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 5 000 € každému zo sťažovateľov za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Právny zástupca sťažovateľov si uplatnil trovy konania, ktoré však nevyčíslil.

Ústavný súd priznal sťažovateľom trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta a vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 2 v spojení s § 3 ods. 1 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby 1/6 z výpočtového základu.

Základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby je v danom prípade priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2010 v sume 741 €. Ústavný súd priznal sťažovateľom (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2011 (príprava a prevzatie vecí a písomné vyhotovenie sťažnosti) po 123,50 €. Túto odmenu za úkon právnej služby vzhľadom na zastupovanie viacerých osôb (sťažovateľov) – teda ide o spoločné úkony pri zastupovaní viacerých osôb – je potrebné podľa § 13 ods. 2 vyhlášky znížiť o 50 %. Právny zástupca sťažovateľov zastupoval 7 sťažovateľov, preto mu ústavný súd priznal za jeden spoločný úkon právnej služby 432,25 €. Ďalej má právny zástupca sťažovateľov aj nárok na náhradu režijného paušálu t. j. 7,41 € za jeden úkon podľa vyhlášky. Právny zástupca sťažovateľov je zároveň platiteľom dane z pridanej hodnoty, preto sa odmena a náhrady zvyšujú podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty. Náhrada trov konania, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľom, spolu činí sumu 1 055,18 €.

Úhradu za tretí úkon právnej služby, t. j. vyjadrenie k stanovisku okresného súdu doručené ústavnému súdu 6. septembra 2011, ústavný súd právnomu zástupcovi sťažovateľov nepriznal, pretože právny zástupca v tomto podaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by ústavnému súdu neboli v čase rozhodovania o predmetnej sťažnosti známe (obdobne napr. III. ÚS 12/2010).

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. októbra 2011